

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

z 18. januára 2018*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Životné prostredie – Systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Európskej únii – Smernica 2003/87/ES – Článok 10a – Prechodné pravidlá harmonizácie bezodplatného pridelovania emisných kvót – Obdobie rokov 2013–2020 – Rozhodnutie 2011/278/EÚ – Článok 3 písm. h) – Pojem ‚podzariadenie spojené s emisiou z procesov‘ – Emisie, ktoré vyplývajú zo spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka – Kvapalné odpady – Vylúčenie“

Vo veci C-58/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Verwaltungsgericht Berlin (Správny súd Berlín, Nemecko) z 24. januára 2017 a doručený Súdnemu dvoru 3. februára 2017, ktorý súvisí s konaním:

INEOS Köln GmbH

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda šiestej komory C. G. Fernlund, sudcovia A. Arabadžiev a E. Regan (spravodajca),

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- INEOS Köln GmbH, v zastúpení: S. Altenschmidt a A. Sitzler, Rechtsanwälte,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a J. Möller, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: A. C. Becker a C. Zadra, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 písm. h) rozhodnutia Komisie 2011/278/EÚ z 27. apríla 2011, ktorým sa ustanovujú prechodné pravidlá harmonizácie bezodplatného pridelovania emisných kvót podľa článku 10a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, platné v celej Únii (Ú. v. EÚ L 130, 2011, s. 1).
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi spoločnosťou INEOS Köln GmbH (ďalej len „INEOS“) a Bundesrepublik Deutschland (Spolková republika Nemecko), zastúpenou Umweltbundesamt (Spolkový úrad pre životné prostredie), v súvislosti s odmietnutím bezodplatného pridelenia emisných kvót skleníkových plynov v rozsahu, v akom sa tieto kvóty týkajú spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka nachádzajúceho sa v kvapalných odpadoch.

Právny rámec

Právo Únie

Smernice 2003/87/ES a 2009/29/ES

- 3 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 2003, s. 32; Mim. vyd. 15/007, s. 631), zmenená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/29/ES z 23. apríla 2009 (Ú. v. EÚ L 140, 2009, s. 63) (ďalej len „smernica 2003/87“), uvádza vo svojom článku 10a s názvom „Prechodné pravidlá harmonizácie bezodplatného pridelovania platné v celom Spoločenstve“:

„1. Do 31. decembra 2010 Komisia prijme plne harmonizované vykonávacie opatrenia pre celé Spoločenstvo na pridelovanie kvót. ...“

...

Opatreniami uvedenými v prvom pododseku sa v možnom rozsahu určia referenčné úrovne *ex ante* pre celé Spoločenstvo, aby sa zabezpečilo, že sa pridelovanie uskutoční spôsobom, ktorý nemotivuje k zvyšovaniu emisií, ale naopak motivuje k znižovaniu emisií skleníkových plynov a energeticky účinným technikám, pričom sa tam, kde sú k dispozícii príslušné zariadenia, zohľadnia najúčinnšie techniky, náhrady, alternatívne výrobné procesy, vysoko účinná kogenerácia, účinné získavanie energie z odpadových plynov, využívanie biomasy a zachytávanie a ukladanie CO₂. ...

...

11. S prihliadnutím na článok 10b predstavuje suma bezodplatne pridelených kvót podľa odsekov 4 až 7 tohto článku v roku 2013 80 % množstva určeného v súlade s opatreniami uvedenými v odseku 1. Bezodplatné pridelenie sa potom každý rok zníži o úmernú sumu, ktorej výsledkom bude 30 % bezodplatného pridelovania v roku 2020, s cieľom dosiahnuť ukončenie bezodplatného pridelovania v roku 2027.

...“

4 Podľa odôvodnenia 23 smernice 2009/29:

„Prechodné pridelovanie bezodplatných kvót pre zariadenia by sa malo uskutočňovať na základe harmonizovaných pravidiel platných v celom Spoločenstve (referenčné úrovne *ex ante*), aby sa minimalizovali narušenia hospodárskej súťaže v Spoločenstve. V uvedených pravidlách by sa mali zohľadniť najúčinnšie techniky v oblasti skleníkových plynov a energie, alternatívne riešenia a výrobné procesy, používanie biomasy, obnoviteľné zdroje energie, ako aj zachytávanie CO₂. Takéto pravidlá by nemali podporovať zvyšovanie emisií... Uvedené harmonizované pravidlá môžu zohľadňovať aj emisie súvisiace s využívaním odpadových spalných plynov z priemyselných procesov v prípade, keď sa uvoľňovaniu týchto odpadových plynov nedá zabrániť. Pravidlá môžu v tejto súvislosti stanovovať bezodplatné pridelenie kvót prevádzkovateľom zariadení, ktoré spaľujú uvedené odpadové plyny, alebo prevádzkovateľom zariadení, v ktorých tieto plyny vznikajú. ...“

Rozhodnutie 2011/278

5 Podľa článku 10a smernice 2003/87 Komisia stanovila rozhodnutím 2011/278 harmonizovaný základ, na základe ktorého sú členské štáty povinné vypočítať pre každý rok množstvo bezodplatných emisných kvót, ktoré sa má prideliť každému zariadeniu nachádzajúcemu sa na ich území.

6 V odôvodneniach 1, 8, 12 a 32 tohto rozhodnutia sa uvádza:

„(1) V článku 10a smernice [2003/87] sa vyžaduje, aby sa úplne harmonizovanými vykonávacími opatreniami pre pridelovanie bezodplatných emisných kvót, platnými v celom Spoločenstve, v možnom rozsahu určili referenčné úrovne *ex ante*, aby sa zabezpečilo, že sa bezodplatné pridelovanie emisných kvót uskutoční spôsobom, ktorý poskytuje stimuly na znižovanie emisií skleníkových plynov a energeticky účinné techniky, pričom sa tam, kde sú k dispozícii príslušné zariadenia, zohľadnia najúčinnšie techniky, náhrady, alternatívne výrobné procesy, vysoko účinná kogenerácia, účinné získavanie energie z odpadových plynov, využívanie biomasy a zachytávanie a ukladanie CO₂, a ktorý by nemal poskytnúť stimuly na zvyšovanie emisií. ...

...

(8) Na stanovenie referenčných úrovní Komisia použila ako východiskový bod aritmetický priemer výkonu 10 % najúčinnších zariadení z hľadiska emisie CO₂ v rokoch 2007 a 2008, za ktoré sa zbierali údaje. Komisia okrem toho v súlade s článkom 10a ods. 1 smernice [2003/87] analyzovala za všetky odvetvia, pre ktoré je v prílohe I stanovený referenčný produkt, na základe doplňujúcich informácií prijatých z viacerých zdrojov a na základe špecificky zameranej štúdie, v ktorej sa analyzujú najúčinnšie techniky a potenciály zníženia na európskej a medzinárodnej úrovni, či tam, kde sú k dispozícii príslušné zariadenia, tieto východiskové body dostatočne odrážajú najúčinnšie techniky, náhrady, alternatívne výrobné procesy, vysoko účinnú kogeneráciu, účinné získavanie energie z odpadových plynov, využívanie biomasy a zachytávanie a ukladanie CO₂. ...

...

(12) Ak nebolo možné odvodiť referenčný produkt, ale existujú skleníkové plyny oprávnené na bezodplatné pridelovanie emisných kvót, tieto kvóty by sa mali pridelovať na základe všeobecných záložných prístupov. Vypracovala sa hierarchia troch záložných prístupov, aby sa dosiahlo maximálne zníženie emisií skleníkových plynov a úspory energie aspoň za časti príslušných výrobných procesov. Referenčný štandard tepla sa uplatňuje na procesy spotreby tepla, v ktorých sa používa merateľný nosič tepla. Referenčný štandard paliva sa uplatňuje, ak sa spotrebúva nemerateľné teplo. ... V prípade emisií z procesov by sa emisné kvóty mali pridelovať na základe historických emisií. S cieľom zabezpečiť, aby bezodplatné pridelovanie emisných kvót pre takéto emisie poskytovalo dostatočné stimuly na znižovanie emisií skleníkových plynov,

a zabrániť akémukoľvek rozdielu v zaobchádzaní s emisiami z procesov, ktoré sú pridelené na základe historických emisií, v porovnaní s emisiami v rámci systémových hraníc referenčného produktu, by sa na určenie množstva bezodplatných emisných kvót mala historická úroveň činnosti každého zariadenia vynásobiť koeficientom vo výške 0,9700.

...

(32) Je tiež vhodné, aby sa v referenčných produktoch zohľadňovalo účinné získavanie energie z odpadových plynov a emisie spojené s ich používaním. Na tento účel sa pri stanovení referenčných úrovní pre produkty, pri výrobe ktorých sa vytvárajú odpadové plyny, vo veľkej miere zohľadnil obsah uhlíka v týchto odpadových plynoch. Ak sa odpadové plyny vyvážajú z výrobného procesu za systémové hranice príslušného referenčného produktu a spaľujú sa na účel výroby tepla mimo systémových hraníc príslušného referenčného procesu, ako sa vymedzuje v prílohe I, súvisiace emisie by sa mali zohľadniť pridelením dodatočných emisných kvót na základe referenčného štandardu tepla alebo referenčného štandardu paliva. Z hľadiska všeobecnej zásady, že pri výrobe elektrickej energie by sa nemali bezodplatne pridelovať žiadne emisné kvóty, aby sa zabránilo neoprávnenému narušeniu hospodárskej súťaže na trhoch elektrickej energie dodávanej priemyselným zariadeniam, a vzhľadom na cenu uhlíka obsiahnutú v elektrickej energii je vhodné, aby sa v prípade, že sa odpadové plyny vyvážajú z výrobného procesu mimo systémové hranice príslušného referenčného produktu a spaľujú sa na výrobu elektrickej energie, nepridelili žiadne dodatočné kvóty nad podiel obsahu uhlíka v odpadovom plyne započítan[om] v príslušnom referenčnom produkte.“

7 Podľa článku 3 rozhodnutia 2011/278, nazvaného „Vymedzenie pojmov“:

„Na účely tohto rozhodnutia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

h) „podzariadenie spojené s emisiami z procesov“: ...emisií, ktoré vyplývajú zo spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka vyprodukovaného ako dôsledok nasledovných činností na účel výroby merateľného tepla, nemerateľného tepla alebo technicky využiteľnej elektrickej energie za predpokladu, že sa odrátajú emisie, ktoré by nastali zo spálenia množstva zemného plynu rovnajúceho sa energetickému obsahu spáleného neúplne oxidovaného uhlíka:

...

iv) chemická syntéza, pri ktorej je v reakcii prítomný materiál obsahujúci uhlík, na iný hlavný účel ako na výrobu tepla;

...“

8 Článok 6 rozhodnutia 2011/278, nazvaný „Rozdelenie na podzariadenia“, stanovuje:

„1. Členské štáty na účely tohto rozhodnutia rozdelia každé zariadenie oprávnené na bezodplatné pridelovanie emisných kvót podľa článku 10a smernice [2003/87] požiadaviek na jedno alebo viaceré nasledujúce podzariadenia:

- a) podzariadenie spojené s referenčným produktom;
- b) podzariadenie spojené s referenčným štandardom tepla;
- c) podzariadenie spojené s referenčným štandardom paliva;

d) podzariadenie spojené s emisiami z procesov.

...“

9 Článok 10 rozhodnutia 2011/278, nazvaný „Pridelovanie kvót na úrovni zariadení“, stanovuje:

„1. Členské štáty na základe údajov získaných v súlade s článkom 7 vypočítajú za každý rok množstvo emisných kvót bezodplatne pridelených od roku 2013 každému existujúcemu zariadeniu na ich území v súlade s odsekmi 2 až 8.

2. Na účel tohto výpočtu členské štáty najprv určia predbežné ročné množstvo bezodplatne pridelených emisných kvót samostatne pre každé a to takto:

...

b) v prípade:

iii) podzariadenia spojeného s emisiami z procesov zodpovedá predbežné ročné množstvo emisných kvót bezodplatne pridelených na daný rok historickej úrovni činnosti v súvislosti s procesmi, vynásobenej koeficientom 0,9700.“

Nemecké právo

10 § 9 ods. 1 Treibhausgas-Emissionshandelgesetz (zákon o obchodovaní s emisnými kvótami skleníkových plynov) z 21. júla 2011 (BGBl. 2011 I s. 1475) stanovuje, že prevádzkovateľom zariadení sa bezodplatne pridelia kvóty podľa pravidiel stanovených v článku 10a smernice 2003/87 a v rozhodnutí 2011/278.

11 § 2 bod 17 Verordnung über die Zuteilung von Treibhausgas-Emissionsberechtigungen in der Handelsperiode 2013 bis 2020 (nariadenie o pridelovaní emisných kvót skleníkových plynov v obchodovanom období rokov 2013 až 2020) z 26. septembra 2011 (BGBl. 2011 I, s. 1921, ďalej len „ZuV 2020“) definuje „odpadový plyn“ takto:

„Zmes plynov obsahujúca neúplne oxidovaný uhlík ako vedľajší produkt z procesov podľa bodu 29 písm. b), takže chemický energetický obsah postačuje na samostatné spaľovanie bez dodatočného paliva na vstupe alebo na to, aby v prípade zmiešania s palivami s vyššou dolnou výhrevnosťou významne prispel k celkovej dodávke energie.“

12 Podľa § 2 bodu 29 ZuV 2020 sa pojem „podzariadenie spojené s emisiami z procesov“ vzťahuje na:

....

b) emisie oxidu uhličitého, ku ktorým dochádza mimo systémových hraníc kritéria pridelovania s referenčnou hodnotou v dôsledku ktorejkoľvek z nasledujúcich činností:

...

dd) chemická syntéza, pri ktorej je v reakcii prítomný materiál obsahujúci uhlík, na iný hlavný účel ako na výrobu tepla;

...

- c) emisie, ktoré vyplývajú zo spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka vyprodukovaného ako dôsledok činností uvedených v písmene b) na účel výroby merateľného tepla, nemerateľného tepla alebo technicky využiteľnej elektrickej energie za predpokladu, že sa odrátajú emisie, ktoré by nastali zo spálenia množstva zemného plynu rovnajúceho sa energetickému obsahu spáleného neúplne oxidovaného uhlíka.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 13 INEOS prevádzkuje petrochemický závod s množstvom zariadení na výrobu základných organických chemikálií, v ktorom je integrovaná priemyselná tepelná elektráreň. Táto elektráreň slúži na zásobovanie závodu vodnou parou prostredníctvom spaľovania okrem iného kvapalných a plyných odpadov, ktoré pochádzajú z výrobných procesov chemických výrobných zariadení tohto závodu.
- 14 INEOS podala 23. januára 2012 na Deutsche Emissionshandelsstelle (Nemecká správa pre obchodovanie s emisiami, ďalej len „DEHSt“) žiadosť o bezodplatné pridelenie emisných kvót podľa § 9 ods. 1 zákona o obchodovaní s emisnými kvótami skleníkových plynov pre obchodované obdobie rokov 2013 – 2020. Táto žiadosť zahŕňala tiež podzariadenie spojené s emisiami z procesov spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka, ktorý je výsledkom procesu chemickej syntézy, pri ktorej je v reakcii prítomný materiál obsahujúci uhlík, na iný hlavný účel ako na výrobu tepla.
- 15 DEHSt rozhodnutím z 19. februára 2014 bezodplatné pridelenie emisných kvót pre emisie z procesov spaľovania kvapalných odpadov zamietla z toho dôvodu, že § 2 bod 29 písm. c) ZuV 2020 sa vzťahuje len na plyné odpady.
- 16 Sťažnosť, ktorú proti tomu rozhodnutiu podala INEOS, DEHSt zamietla s rovnakým odôvodnením rozhodnutím zo 14. septembra 2015.
- 17 INEOS podala 29. septembra 2015 proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Verwaltungsgericht Berlin (Správny súd Berlín, Nemecko), pričom predovšetkým tvrdila, že ani § 2 bod 29 písm. c) ZuV 2020, ani článok 3 písm. h) rozhodnutia 2011/278 neodkazujú na skupenstvo – pevné, kvapalné alebo plyné – neúplne oxidovaného uhlíka a nič nesvedčí o obmedzení pôsobnosti na odpadové plyny, ako sú vymedzené v § 2 bode 17 ZuV 2020. Takéto obmedzenie nevyplýva ani zo zmyslu a účelu predmetnej vnútroštátnej právnej úpravy. V zmysle trvalo udržateľného hospodárenia so zdrojmi by zvyšky mali byť použité na energetické účely namiesto toho, aby boli bezúčelne odvedené alebo spaľované.
- 18 Naopak, podľa DEHSt z článku 10a ods. 1 tretieho pododseku prvej vety smernice 2003/87 a odôvodnenia 23 smernice 2009/29 vyplýva, že nárok na pridelenie bezodplatných kvót vzniká len vo vzťahu k emisiám, ktoré vyplývajú zo spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka z odpadových plynov.
- 19 Vnútroštátny súd si preto kladie otázku, či spaľovanie neúplne oxidovaného uhlíka z kvapalných odpadov oprávňuje na bezodplatné pridelenie emisných kvót.
- 20 Za týchto podmienok Verwaltungsgericht Berlin (Správny súd Berlín) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Má sa rozhodnutie 2011/278... vykladať v tom zmysle, že vymedzenie pojmu ‚podzariadenie spojené s emisiami z procesov‘ podľa článku 3 písm. h) tohto rozhodnutia predpokladá plyné skupenstvo neúplne oxidovaného uhlíka alebo zahŕňa aj neúplne oxidovaný uhlík v kvapalnom skupenstve?“

O prejudiciálnej otázke

- 21 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 písm. h) rozhodnutia 2011/278 vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide v prejednávanej veci, ktorá z pojmu „podzariadenie spojené s emisiami z procesov“ podľa tohto článku vylučuje emisie skleníkových plynov z procesov spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka v kvapalnom skupenstve.
- 22 Na účely preskúmania tejto otázky treba na úvod pripomenúť, že cieľom smernice 2003/87 je vytvorenie systému obchodovania s kvótami na emisie skleníkového plynu, ktorý smeruje k zníženiu emisií týchto skleníkových plynov do atmosféry na úroveň, ktorá zabráni nebezpečnému antropogénnemu zasahovaniu do klimatického systému a ktorého konečným cieľom je ochrana životného prostredia (pozri najmä rozsudok z 8. marca 2017, ArcelorMittal Rodange et Schifflange, C-321/15, EU:C:2017:179, bod 24).
- 23 Tento systém je založený na hospodárskej logike, ktorá sa snaží podnietiť každého účastníka systému vypúšťať nižšie množstvo skleníkových plynov oproti kvótam, ktoré mu boli pôvodne pridelené, aby mohol postúpiť nadbytok inému účastníkovi, ktorý vyprodukoval vyššie množstvo emisií oproti udeleným kvótam (pozri najmä rozsudok z 8. marca 2017, ArcelorMittal Rodange et Schifflange, C-321/15, EU:C:2017:179, bod 22).
- 24 Smernica 2003/87 má preto za cieľ ekonomicky výhodným spôsobom znížiť do roku 2020 celkové množstvo emisií skleníkových plynov produkovaných v Európskej únii aspoň o 20 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 (rozsudok z 8. septembra 2016, E.ON Kraftwerke, C-461/15, EU:C:2016:648, bod 23).
- 25 Na tento účel článok 10a smernice 2003/87 stanovuje pre zariadenia v určitých odvetviach bezodplatné pridelenie emisných kvót, ktoré sa v súlade s odsekom 11 tohto článku v období rokov 2013 – 2020 postupne znižuje s cieľom dosiahnuť ukončenie bezodplatného prideľovania kvót v roku 2027 (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. septembra 2016, E.ON Kraftwerke, C-461/15, EU:C:2016:648, bod 24, ako aj z 26. októbra 2016, Yara Suomi a i., C-506/14, EU:C:2016:799, bod 46).
- 26 Na základe článku 10a ods. 1 smernice 2003/87 rozhodnutím 2011/278 Komisia stanovila harmonizované pravidlá bezodplatného prideľovania emisných kvót na úrovni Únie. Tieto harmonizované pravidlá konkretizujú základnú požiadavku minimalizovania narušení hospodárskej súťaže na vnútornom trhu (rozsudok z 22. júna 2016, DK Recycling und Roheisen/Komisia, C-540/14 P, EU:C:2016:469, bod 53).
- 27 Z odseku 2 uvedeného článku 10a vyplýva, že Komisia v tomto rámci stanovuje referenčné úrovne v konkrétnych odvetviach alebo pododvetviach (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. septembra 2016, Borealis a i., C-180/15, EU:C:2016:647, bod 60).
- 28 Ako vyplýva z článku 10 ods. 1 a 2 rozhodnutia 2011/278, vynásobením týchto referenčných úrovní s historickou úrovňou činnosti každého podzariadenia členské štáty vypočítajú predbežné ročné množstvo bezodplatne prideľovaných kvót. Na tento účel sú v súlade s článkom 6 tohto rozhodnutia povinné rozlišovať podzariadenia na základe ich činnosti, aby mohli určiť, či treba uplatniť „referenčný produkt“, „referenčný štandard tepla“, „referenčný štandard paliva“ alebo osobitný faktor pre „podzariadenia spojené s emisiami z procesov“ (rozsudok z 8. septembra 2016, Borealis a i., C-180/15, EU:C:2016:647, bod 61).
- 29 V tejto súvislosti Súdny dvor už uviedol, že definície uvedené v článku 3 rozhodnutia 2011/278 podzariadení spojených s referenčným produktom, referenčným štandardom tepla, referenčným štandardom paliva a s emisiami z procesov sa navzájom vylučujú (rozsudok z 8. septembra 2016, Borealis a i., C-180/15, EU:C:2016:647, bod 62).

- 30 Podľa odôvodnenia 12 rozhodnutia 2011/278, ak nebolo možné odvodiť referenčný produkt, ale existujú skleníkové plyny oprávnené na bezodplatné pridelovanie emisných kvót, tieto kvóty sa majú prideľovať na základe troch takzvaných záložných prístupov, ktoré sú hierarchicky zoradené, aby sa dosiahlo maximálne zníženie emisií skleníkových plynov a úspora energie aspoň za časti príslušných výrobných procesov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. septembra 2016, Borealis a i., C-180/15, EU:C:2016:647, body 67 a 68).
- 31 Okrem toho, pokiaľ ide o kvalifikáciu ako „podzariadenia spojeného s emisiami z procesov“, jedine produkcia určitých druhov konkrétnych emisií uvedených v článku 3 písm. h) bodoch i) až vi) toho istého rozhodnutia môže byť podradená pod takúto kvalifikáciu (rozsudok z 8. septembra 2016, Borealis a i., C-180/15, EU:C:2016:647, bod 66).
- 32 V prejednávanej veci treba určiť, či emisie z procesu spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka nachádzajúceho sa v kvapalných odpadoch možno zohľadniť ako emisie z procesov v zmysle článku 3 písm. h) bodu iv) rozhodnutia 2011/278 na účely bezodplatného pridelenia emisných kvót podľa článku 10 tohto rozhodnutia.
- 33 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že článok 3 písm. h) bod iv) rozhodnutia 2011/278 definuje pojem „podzariadenie spojené s emisiami z procesov“ ako týkajúce sa „...emisií, ktoré vyplývajú zo spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka... vyprodukovaného ako dôsledok chemickej syntézy, pri ktorej je v reakcii prítomný materiál obsahujúci uhlík, na iný hlavný účel ako na výrobu tepla“ „za predpokladu, že sa odrátajú emisie, ktoré by nastali zo spálenia množstva zemného plynu rovnajúceho sa energetickému obsahu spáleného neúplne oxidovaného uhlíka“.
- 34 Ako správne uvádzajú nemecká vláda a Komisia, text tohto ustanovenia neuvádza rozhodujúci ukazovateľ týkajúci sa skupenstva, v ktorom sa musí nachádzať „neúplne oxidovaný uhlík“ podľa tohto ustanovenia, aby emisie vyplývajúce z jeho spaľovania mohli byť zohľadnené na účely bezodplatného pridelovania emisných kvót ako emisie z procesov.
- 35 Za týchto podmienok treba v súlade s ustálenou judikatúrou zohľadniť všeobecnú štruktúru smernice 2003/87 a rozhodnutia 2011/278, ako aj ciele, ktoré tieto právne predpisy sledujú (pozri analogicky najmä rozsudky z 27. júna 2013, Malaysia Dairy Industries, C-320/12, EU:C:2013:435, bod 26, ako aj z 11. novembra 2015, Tecom Mican a Arias Domínguez, C-223/14, EU:C:2015:744, bod 35 a citovanú judikatúru).
- 36 Pokiaľ ide v prvom rade o všeobecnú štruktúru smernice 2003/87 a rozhodnutia 2011/278, treba najskôr konštatovať, že zohľadnenie emisií vyplývajúcich zo spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka patrí, ako vyplýva aj z bodov 25 až 31 tohto rozsudku, do rámca osobitného režimu z dvojakého dôvodu, pretože k tomuto zohľadneniu dochádza jednak na účely uplatnenia prechodných pravidiel týkajúcich sa bezodplatného pridelenia emisných kvót a jednak z dôvodu posledného takzvaného „záložného“ prístupu, ktorým sú emisie z procesov. Z toho vyplýva, že článok 3 písm. h) bod iv) rozhodnutia 2011/278 nemožno vykladať extenzívne [pozri analogicky rozsudok zo 7. apríla 2016, Holcim (Romania)/Komisia, C-556/14 P, neuvverejnený, EU:C:2016:207, bod 48].
- 37 Okrem toho treba uviesť, že tak smernica 2003/87, predovšetkým jej článok 10a ods. 1 tretí pododsek a odôvodnenie 23 smernice 2009/29, ako aj rozhodnutie 2011/278, najmä jeho odôvodnenia 1, 8 a 32, uvádzajú účinné získavanie energie ako cieľ, ktorý sledujú spôsoby bezodplatného pridelovania emisných kvót, len pokiaľ ide o odpadové plyny.
- 38 Vzhľadom na to z týchto istých ustanovení vyplýva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí INEOS, sa v súvislosti s bezodplatným pridelovaním emisných kvót uvedený cieľ sleduje nielen v prípade elektrickej energie vyrobenej z odpadových plynov, ale vo všeobecnosti v prípade všetkých produktov a postupov, ktoré zakladajú nárok na takéto pridelenie.

- 39 Súdny dvor už konštatoval, že produktové referenčné úrovne zohľadňujú účinné získavanie energie z odpadových plynov a emisie spojené s používaním týchto plynov a na tento účel sa pri stanovení referenčných úrovní pre produkty, pri ktorých výrobe sa produkujú odpadové plyny, vo veľkej miere zohľadnil obsah uhlíka v týchto odpadových plynoch (pozri rozsudky z 8. septembra 2016, Borealis a i., C-180/15, EU:C:2016:647, bod 48, ako aj z 26. októbra 2016, Yara Suomi a i., C-506/14, EU:C:2016:799, bod 40).
- 40 Okrem toho treba uviesť, že Komisia sa v dokumente, nazvanom „Guidance Document n° 2 on the harmonized free allocation methodology for the EU-ETS post 2012 (Guidance on allocation methodologies)” [usmernenie č. 2 k harmonizovanej metóde bezodplatného pridelovania kvót v Európskej únii po roku 2012 (usmernenie k metodológii pridelovania)], strana 22, zo 14. apríla a z 29. júna 2011, ako aj v dokumente, nazvanom „Guidance Document n° 8 on the harmonized free allocation methodology for the EU-ETS post 2012 – Waste gases and process emissions sub-installation“ (usmernenie č. 8 k harmonizovanej metóde bezodplatného pridelovania kvót v Európskej únii po roku 2012 – odpadové plyny a podzariadenia spojené s emisiami z procesov), strany 4 až 6, zo 14. apríla a 6. septembra 2011, ktoré sú uverejnené na jej internetovej stránke, zaoberá len emisiami z procesu spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka nachádzajúceho sa v odpadových plynoch.
- 41 Hoci tieto dokumenty nie sú právne záväzné, predstavujú dodatočné indície, ktoré umožňujú objasniť všeobecnú štruktúru smernice 2003/87 a rozhodnutia 2011/278 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. septembra 2016, Borealis a i., C-180/15, EU:C:2016:647, body 105 a 112).
- 42 Je však potrebné konštatovať, že žiadne ustanovenie smernice 2003/87 alebo rozhodnutia 2011/278 neodkazuje na účinné získavanie energie v súvislosti s kvapalnými odpadmi nachádzajúcimi sa v neúplne oxidovanom uhlíku.
- 43 V druhom rade, pokiaľ ide o ciele sledované touto právnou úpravou, je potrebné uviesť, že cieľom článku 10a ods. 1 smernice 2003/87 a rozhodnutia 2011/278 je v súvislosti s dosahovaním cieľov pripomenutých v bodoch 22 až 24 tohto rozsudku podporovať znižovanie emisií skleníkových plynov a zlepšovať energetickú účinnosť využívaním najúčinnějších techník, medzi ktoré patrí najmä najúplnejšie získavanie energie z odpadových plynov, kde sú k dispozícii príslušné zariadenia, ktoré nepodporujú zvyšovanie emisií (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. septembra 2016, Borealis a i., C-180/15, EU:C:2016:647, bod 102, ako aj z 26. júla 2017, ArcelorMittal Atlantique et Lorraine, C-80/16, EU:C:2017:588, bod 47).
- 44 Ako Súdny dvor už uviedol, ak sú odpadové plyny nevyhnutným vedľajším produktom pri výrobe, tak z ekonomického, ako aj z environmentálneho hľadiska je ďalšie využitie týchto plynov oveľa šetrnejšie ako ich spaľovanie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, ArcelorMittal Atlantique et Lorraine, C-80/16, EU:C:2017:588, bod 22).
- 45 Táto istá téza je uvedená aj v odôvodnení 23 smernice 2009/29, ktoré stanovuje zohľadnenie emisií súvisiacich s používaním odpadových plynov ako paliva, keď sa uvoľňovaniu týchto emisií nedá pri výrobnom procese zabrániť.
- 46 Ako vyplýva z písomných pripomienok predložených Súdnemu dvoru, odpadové plyny, ktoré vznikajú pri priemyselnej výrobe, nemôžu byť uskladnené, takže ak nie sú spálené, uvoľňujú sa voľne do atmosféry a v dôsledku toho do nej nevyhnutne uvoľňujú skleníkové plyny, ktoré obsahujú. Je teda nesporné, že spaľovanie týchto odpadových plynov vo všeobecnosti vedie k zníženiu takýchto emisií skleníkových plynov.

- 47 Naopak, nie je spochybňované, že kvapalné odpady neprodukujú skleníkové plyny, alebo prípadne len v nepatrnom množstve. Ako zdôrazňuje sama INEOS, emisie skleníkových plynov do atmosféry nevznikajú z týchto samotných kvapalných odpadov, ale dochádza k nim pri ich spaľovaní. Týmto emisiám však možno zabrániť najmä prostredníctvom triedenia alebo opätovného spracovania.
- 48 Z toho vyplýva, že na rozdiel od spaľovania odpadových plynov, spaľovanie kvapalných odpadov zvyšuje emisie skleníkových plynov.
- 49 Za týchto podmienok, ak je úplne v súlade s cieľmi sledovanými smernicou 2003/87 a rozhodnutím 2011/278 zohľadniť emisie skleníkových plynov z procesu spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka nachádzajúceho sa v odpadových plynach, pretože tieto emisie sú nevyhnutné a spaľovanie odpadových plynov vedie vo všeobecnosti k zníženiu skleníkových plynov, zohľadnenie emisií skleníkových plynov z procesu spaľovania kvapalných odpadov obsahujúcich neúplne oxidovaný uhlík je v rozpore s týmito cieľmi, pretože vedie k zvyšovaniu uvedených emisií, hoci týmto emisiám možno zabrániť.
- 50 V dôsledku toho tak zo všeobecnej štruktúry smernice 2003/87 a rozhodnutia 2011/278, ako aj z cieľov sledovaných týmito predpismi vyplýva, že emisie z procesu spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka nachádzajúceho sa v kvapalných odpadoch nemožno zohľadniť ako emisie z procesov v zmysle článku 3 písm. h) bodu iv) rozhodnutia 2011/278 na účely bezodplatného pridelenia emisných kvót podľa článku 10 tohto rozhodnutia.
- 51 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na položenú otázku odpovedať, že článok 3 písm. h) rozhodnutia 2011/278 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide v prejednávanej veci, ktorá z pojmu „podzariadenie spojené s emisiami z procesov“ podľa tohto článku vylučuje emisie skleníkových plynov z procesov spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka v kvapalnom skupenstve.

O trovách

- 52 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

Článok 3 písm. h) rozhodnutia Komisie 2011/278/EÚ z 27. apríla 2011, ktorým sa ustanovujú prechodné pravidlá harmonizácie bezodplatného pridelenia emisných kvót podľa článku 10a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, platné v celej Únii, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide v prejednávanej veci, ktorá z pojmu „podzariadenie spojené s emisiami z procesov“ podľa tohto článku vylučuje emisie skleníkových plynov z procesov spaľovania neúplne oxidovaného uhlíka v kvapalnom skupenstve.

Podpisy